de qua illi sermo est stirpem exprimere uideatur. Id quod tum maximè fit, ubi à se non uisas, & ex aliorum sententia stirpes depingit. Præterea non pudebit etiam nos errata, si qua commisisse conuincamur, agnoscere, atque palinodiam canere: tantum abest ut indignè laturi simus, si quod nos non potuimus, impediti aut negligentia, aut iudicij tenuitate, alij inueniant aut sarciant, modò omissis maledictis & conuicijs, ut ueritatis studiosos decet, rationibus potius & probatissimorum scriptorum testimonijs sententiam nostram reuellant & conuincant. Quod si uerò quispiam omnino stomachari, & malignè in conuicia prorumpere perget, hunc ipsum suæ magis quàm nostræ existimationi obfuturum arbitramur: quod nemo eum bonum uirum reputet, qui temerè detrahere de fama alterius audeat. Et certè qui tam prompti & parati sunt ad alienos labores uel extenuandos, uel contemnendos, uel prorsus repudiandos, magna ex parte in tenebris delitescunt, & in angulis se continent, ubi apud sui similes & imperitos asinos mirè triumphant. Quod si tamen momi illi aliquando è tenebris erumperent, & in apertum prodirent, nemo non statim intelligeret quàm inani eruditionis fastu turgeant, quamq; sint impudentes nugatores. Et nos certè istos conuiciatores sic exciperemus, ut sese in latebris continuisse, & lucem nunquam affectasse optarent. Nam ad illos probè tractandos, ac eorundem tela & iacula fortiter propellenda retorquendaq;, neque uires neque artes nobis defuturas confideremus. De Michaëlis Isingrinij typographi Basilienſis diligentissimi, in excudendo hoc opere industria & sedulitate hoc in loco plura dicerem, nisi has ipsas ex alijs multis quæ nunc annis aliquot ex illius officina prodierunt, satis cognitas ac testatas esse sciremus. Et quidem opus ipsum per se satis loquitur quàm in eo imprimendo diligens fuerit. Quantos autem fecerit sumptus, facile quiuis æstimabit qui operis magnitudinem & picturas ipsas pro rei dignitate expendere uoluerit. Plurimum itaque huic uiro debent rei herbariæ studiosi, ut qui neque impensis neque laboribus, quo illorum commodis inseruiret studiaq; iuuaret, pepercerit. Cum uerò hodie multos esse typographos compertum sit, qui instar fucorum alienis insidientur laboribus, libros q; optimis ac elegantissimis typis excusos, & præstantissimis picturis ornatos, inepta sua æmulatione deforment atque contaminent, idq; nulla alia de causa, quàm ut ex aliorum incommodis sua comparent cõmoda, Isingrinij etiam, qui immensos in hoc opere excudendo sumptus fecit, ratio habenda fuit: ideoq; ne quis alius hos nostros commentarios usquam locorum impunè imprimat, Cæsareo decreto, quod initio etiam operis monuimus, cautum & prospectum est. Quum uerò usitato more patronum aliquem ijs nostris commentarijs quererem nobilitate & uirtutum splendore excellentem, nemo omnium cui iustius quàm tibi Illustrissime Princeps IOACHIME, *clarissimo heroi, hos dedicandos esse putarem occurrebat. Nam si generis tui uetustatem atque nobilitatem spectо, nemo te hodie Principum aut melior, aut præstantior, utpote cuius maiores à Guelfis, qua uix ulla in Germania uetustior est nobilitas, ortos esse constat. Quod si eorundem uirtutes expendo, nullam prorsus uirtutem magnis & bonis Principibus dignam illis defuisse uideo. Omni uerò genere uirtutum fuisse claros uel inde maximè colligi potest, quod Franciæ pars ad Mœnum sita, cuius tamen gens libertatis tuendæ semper studiosissima fuit, non alio nomine quàm nobilitate & uirtute eorum inuitata, ijs parêre cœperit. Possem nunc singulorũ maiorum tuorũ qui res maximas gesserunt uirtutes cõmemorare, si longius euagari epistolæ ratio permitteret: quare prætereo cæteros, atq; unũ eumq; præcipuũ produco* ALBERTVM *illum, quem ut reliqui propter insignem fortitudinẽ, inq; prælijs dexteritatem ac felicitatem, germanici Achillis cognomine celebrarũt: ita ego propter singularem prudentiã, atq; in rebus agendis miram industriã & solertiam, germanicũ Vlyssem meritò appellandũ esse censeo. De huius autẽ multis ac uarijs uirtutib. multa extant præclara testimonia in eorũ libris, qui Prin-*

IOACHIMI electoris, Marchionisq; Brandenburgensis laus.

Albertus Marchio Brandenburgensis germanicus Achilles & Vlysses.

qui Principum Germaniæ res bene gestas memoriæ prodiderunt, a
gius mihi differendũ minimè sit. Ad tuam itaq; celsitatem redeo, de qu
quod semina uirtutis à bonis parentibus in posteros propagentur. T
maioribus tuis Principibus optimis degeneraueris, ut plerosq; etiam a
peraueris. Nam ut multas easq; præclaras & magno Principe digna
tiam in imperio, pacis tuendæ curam, magnitudinẽ animi, integritatẽ,
& eximiam bonitatem, omittam, nónne hæc uerè in te regia est uirtus
quæ tamen uulgus Principum odit cane peius & angue, adiuuare, or
des? Quod autem immenso fauore literarum prosequaris studia ma
quod non solum scholam, sed & aulam doctissimis uiris, quorum ope
rum gubernationem uteris, quorumq; te colloquio oblectas, pulchrè o
autem quod literas earumq; cultores amas, obseruas, tueris, amplissim
singularis tua elucet prudentia: intelligis nanq; sapientiæ studio, atque
rentibus, res omnes quibus humana societas constat cõseruari. Literæ
hodie doctrinæ cœlestis, aliarumq; disciplinarum puritate fruamur. I
referendum quod aliquid, quicquid est, adhuc restat, quodq; non omnia
eodem puluere obruta & sepulta sint. Quid enim maiorum nostrorũ
clarè gestas ab interitu & obliuione uindicauit nisi literæ ipsæ? Quic
nium memoriã usq; ad hæc nostra tempora conseruauit nisi literæ? Sed
altero exemplo breuiter demonstremus. Nemo hodie animantium na
beret, nisi Aristoteles præclarissimos illos de eorundem historia l
luisset. Quod ut præstare posset non parum Alexandri adiutus est l
ducendos uenatores & alendas bestias illi octingenta talenta, hoc est, q
ginta millia coronatorũ transmisit. Nullam præterea stirpium periti
gentem reperire liceret, si Dioscorides, Theophrastus, Plinius, & a
notas quibus deprehenduntur, literis non mandassent. Meritò igitur
uirtus nobis multis modis prædicanda erit, hoc præsertim tempore, quo
omnium contemptus nõ tantum rusticas irrepsit casas, & artificum tabe
tum domos ac Principum aulas. Quotus enim quisq; hodie est Princip
seruandorum studiorum tangat? ita ut nobis metuendum sit, nisi C. T. al
paucorum tamen prò dolor, Principum patrocinio & liberalitate adiut
diem è manibus nostris elabantur, redeatq; pristina illa uerè Scythica
ut literas quemadmodum cœpisti perpetuò ames, foueas, & conserue
imò etiam per CHRISTVM *oro. Siquidem dum eas iuuare & ornare*
religionem, cuius in primis cura habenda est, naturæ cognitionem, leges
reipub. pacem & tranquillitatem conseruandam necessarium, tueris. T
C. T. eius liberalitatis, qua in conseruatione literarũ uteris, pœniteat:
toribus succurris, atq; adeò ut suum cursum strenuè urgeant efficis, tibi
nam laudem paras. Quum enim illis non sit quod pro tantis tibi benefic
rependant, tamen hoc præstabunt uicissim, ut memoria tua apud poste
tura. Nam quanquam reliqua humana omnia, utcunq; in speciem uide
da, cum annis simul labantur & deficiant: sola tamen laus quam doctri
rit, immortalis existit. Quapropter neq; ampliorem, neq; splendidior
tibi, imò toti tuæ ornatissimæ familiæ, comparare poteris, quàm doctri
seruatione. Vt autem id quod nunc facis perpetuò quidem facias, in prim
quam paulò antè exposui, cohortetur: dein diuinum etiam præceptum q